RD.512.4.44.2023

Prof. Jacek Radomski
Akademia Sztuk Teatralnych
im. St. Wyspiańskiego w Krakowie
Filia we Wrocławiu

Wrocław, 23.07.2023 r.

Recenzja dorobku artystycznego i dydaktycznego oraz roli w spektaklach: „Lenka" i „Palko" w reżyserii Katy Csato, doktora Jacka Dojlidki w związku z nadaniem stopnia doktora habilitowanego sztuki.

Zleceniodawca recenzji: Akademia Teatralna im. Aleksandra Zelwerowicza w Warszawie.

Zlecenie zostało podjęte w związku z decyzją Rady Dyscypliny Akademii Teatralnej w Warszawie w dniu 29.05.2023 r. na podstawie art. 28 ust. 4 oraz art. 221 ust. 5 z dnia 20.07.2018 r.

Na posiedzeniu Rady Dyscypliny zostałem powołany na recenzenta oraz członka Komisji Habilitacyjnej w postępowaniu o nadanie stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie sztuki, dyscyplinie artystycznej sztuki filmowe i teatralne Panu doktorowi Jackowi Dojlidce.

Podstawowe dane o Habilitancie:

- dyplom ukończenia jednolitych studiów magisterskich na Wydziale Sztuki Lalkarskiej Akademii Teatralnej im. Aleksandra Zelwerowicza w Warszawie (kierunek – aktorstwo teatru lalek) otrzymany w 1999 roku,
- dyplom Doktora Sztuki w dziedzinie Sztuk Teatralnych nadany uchwałą Rady Wydziału Aktorskiego w dniu 06.04.2009 roku na podstawie rozprawy doktorskiej stanowiącej rolę Jensa w spektaklu „Jak zdobyć korzec złota, czyli bezeceństwa pana Klausa" w reżyserii Tomasza Jaworskiego oraz rozprawy „Sceniczny gest kukły".

Informacje o zatrudnieniu:

- 03.09.1999 – do chwili obecnej – zatrudniony na stanowisku aktora w Białostockim Teatrze Lalek,
- w latach 1999 r. – 2003 r. – zatrudnienie na umowę zlecenie w Akademii Teatralnej im. Aleksandra Zelwerowicza w Warszawie na Wydziale Sztuki Lalkarskiej; prowadzony przedmiot: gra aktora lalką – kukłą,
- 01.10.2003 r. – 31.07.2009 r. – zatrudniony na stanowisku wykładowcy w Akademii Teatralnej im. Aleksandra Zelwerowicza w Warszawie na Wydziale Sztuki Lalkarskiej,
- 01.10.2009 r. – 31.07.2010 r. – zatrudniony na stanowisku starszego wykładowcy w Akademii Teatralnej im. Aleksandra Zelwerowicza w Warszawie na Wydziale Sztuki Lalkarskiej,
- 01.02.2010 – do chwili obecnej – zatrudniony na stanowisku adiunkta w Akademii Teatralnej w Warszawie na Wydziale Sztuki Lalkarskiej, który od 1 września 2019 roku przekształcił się w Filię w Białymstoku.

BIURO RADY DYSCYPLINY
Akademii Teatralnej im. A. Zelwerowicza
Wpłynęło dnia 26.07.2023
l.dz. 100/4/07/2023

Załączona dokumentacja:

1. Kopia dyplomu doktora sztuk teatralnych z dnia 06.04.2009 r.

2. Wniosek o przeprowadzenie postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego na podstawie ról w spektaklach „Lenka" i „Palko" w reżyserii Katy Csato.

3. Autoreferat

4. Wykaz osiągnięć artystycznych i pedagogicznych

5. Nagranie dzieła zgłoszonego do postępowania habilitacyjnego

Dorobek artystyczny

Dr Jacek Dojlidko to aktor Białostockiego Teatru Lalek od 1999 roku, posiadający imponujący dorobek artystyczny. Jest wybitnym artystą teatru lalek, który swoim wszechstronnym talentem zdobył uznanie i szacunek w świecie sztuki teatralnej. Jego wkład w rozwój teatru lalek zarówno na scenie Białostockiego Teatru Lalek, jak i w szerszym kontekście polskiej kultury, jest niezwykle istotny i inspirujący.

Przed uzyskaniem stopnia doktora sztuki, zagrał w 29 przedstawieniach teatralnych i radiowych w latach 1999 – 2009. Były to przeważnie główne i pierwszoplanowe role w przedstawieniach znanych reżyserów takich jak m. inn.: Ondrej Spišák, Andrzej Rozhin, Wojciech Kobrzyński, Wojciech Szelachowski, Tomasz Jaworski, Krzysztof Rau, Waldemar Śmigasiewicz, Marian Pecko, Ewa Sokół-Malesza, Eduardo de Paiva Souoza, Jacek Malinowski i Agata Biziuk. Fakt, że Jacek Dojlidko uczestniczył w ważnych inscenizacjach Białostockiego Teatru Lalek podkreśla jego wysoką formę artystyczną. Po uzyskaniu stopnia doktora sztuki, Jacek Dojlidko znacząco poszerzył swój teatralny dorobek, za który otrzymał szereg prestiżowych nagród, będących świadectwem jego artystycznych osiągnięć. Oglądając nagrania przedstawień, uważam, że role w spektaklach „Lenka" i „Palko" są na wysokim poziomie artystycznym i warsztatowym.

Jednym z kluczowych aspektów aktorstwa Jacka Dojlidko jest jego umiejętność wyrażania głębokich emocji za pomocą lalki. Jego interpretacje postaci, bez względu na to, czy to lalka, czy postać grana bezpośrednio przez aktora, są zawsze autentyczne i poruszają widza. Jego spektakle dla dzieci zachwycają maluchy, jednocześnie pozostawiając w nich wiele treści do przemyślenia dla dorosłych.

Do ról zrealizowanych przed uzyskaniem stopnia doktora sztuki doszły nowe, znaczące role w spektaklach, które zasługują na szczególne wyróżnienie. W sumie Jacek Dojlidko zagrał około 50

ról w przedstawieniach, jak pisze w Autoreferacie, „tworzonych w różnych konwencjach i stylistykach, kierowanych do widza dziecięcego, jak i dorosłego". Przedstawienia, w których gra Jacek Dojlidko spotykają się z uznaniem publiczności i jurorów na krajowych i międzynarodowych festiwalach sztuki lalkarskiej. Do wyróżniających się ról, które w znacznym stopniu wzbogaciły warsztat aktorski zalicza role w spektaklach „Lenka" i „Palko", wyreżyserowanych przez Kate Csato, będących przedmiotem oceny w przewodzie habilitacyjnym.

Jacek Dojlidko jest aktorem, który wnosi duży wkład w tworzenie wartości artystycznych przedstawienia i dobrze współdziała z aktorami grającymi w przedstawieniu, czego pierwszorzędnym przykładem są role w spektaklach „Lenka" i „Palko". W uzasadnieniu tej opinii warto przytoczyć wypowiedzi Jacka Dojlidki, zawarte w autoreferacie:
„Oba spektakle są wyłącznie lalkowe, animacyjne, pozbawione warstwy werbalnej, a wszystkie zdarzenia sceniczne, z założenia proste, wymagają dużej sprawności animacyjnej, powściągliwości w ekspresji aktorskiej i skupienia na przełożeniu emocji na formę lalkową. Gdy tworzy się postać nie mając do dyspozycji słów niezbędne jest gruntowne zbadanie organiczności formy, aby świadomie wykorzystywać jej bezwładność i balans. W budowaniu relacji i dialogu bez użycia tekstu niezwykle ważne jest wyraziste prowadzenie głowy, stosowanie pozowania lalki czy mikroruchu, co ma szczególne znaczenie dla wyrażenia intencji i myśli postaci. Sugestywność i prostota wypowiedzi, połączona z precyzją animacyjną, skutkuje pełnym zrozumieniem u najmłodszych odbiorców."
„W problemach bohaterów obu spektakli młodzi widzowie odnajdują swoje własne troski, a to skłania do większej otwartości w dzieleniu się nimi. Brak warstwy werbalnej nadał Lence i Palkowi międzynarodowy charakter. Przekazywane treści nie napotykają na bariery językowe, a podjęta w spektaklach problematyka dotyka i porusza widzów w wielu krajach. O uniwersalności i ponadczasowości poruszanych problemów świadczy fakt, że pomimo iż od premiery Lenki minęła prawie dekada, spektakle nadal są doceniane i nagradzane na międzynarodowych festiwalach. Mój osobisty wkład w spektakl został doceniony i otrzymałem indywidualną nagrodą aktorską za rolę w spektaklu Palko oraz dwie za rolę w Lence. Oba spektakle otrzymały aktorskie nagrody zespołowe."

Jacek Dojlidko wyróżnia się nie tylko doskonałym warsztatem aktorskim, ale także wyjątkową zdolnością w tworzeniu postaci. Jego interpretacje bohaterów są zawsze autentyczne i przekonujące, co sprawia, że publiczność łatwo identyfikuje się z wystawianymi przez niego postaciami. W szczególności jego umiejętność operowania lalkami i tworzenia dialogu między nimi sprawia, że teatr lalek zyskuje na dynamiczności i ekspresji.

Do ról, które spełniają te cechy, Jacek Dojlidko zalicza m.inn. role w następujących spektaklach: „Scrooge, czyli opowieść wigilijna o duchu" w reż. Andrzeja Rozhina, „Pinokio" w reż. Wiesława Czołpińskiego, „Spowiedź w drewnie" w reż. Krzysztofa Raua, „Fasada" w reż. Eduardo de Paiva Souoza oraz „Biegun" w reż. Ewy Piotrowskiej. Role w tych przedstawieniach zajmują ważne miejsce w dokonaniach artystycznych Jacka Dojlidki, przedstawiają go jako dojrzałego, świadomego artystę teatru. Jego role świadczą o dużym talencie aktorskim, popartym dużymi umiejętnościami warsztatowymi. Jacek Dojlidko jest także wszechstronnym artystą, który doskonale odnajduje się w różnych gatunkach teatralnych. Jego występy są pełne energii i pasji, co sprawia, że każda premiera jest wydarzeniem artystycznym. Jacek Dojlidko posiada ukształtowaną osobowość aktorską, dobrze się czuje w teatralnym kodzie, gdzie żywy plan miesza się z teatrem formy.

Osobnym rozdziałem w dorobku artystycznym Jacka Dojlidki jest jego działalność reżyserska i organizacyjna. Zrealizował wiele udanych i wartościowych przedsięwzięć teatralnych. Był konsultantem planu lalkowego, koordynował i brał udział w czytaniu performatywnym. Był również współtwórcą spektakli teatralnych. Znaczące role Jacka Dojlidki zaowocowały licznymi nagrodami i wyróżnieniami otrzymanymi na festiwalach krajowych i międzynarodowych, co świadczy o jego wysokich umiejętnościach zawodowych i są świadectwem jego artystycznych osiągnięć. Z licznych nagród warto dla przykładu wymienić:

2014 r. International Festival of Children's Theatres w Suboticy (Serbia) ze spektaklem „Lenka":

- Nagroda dla Katy Csato za reżyserię
- Nagroda aktorska dla Jacka Dojlidko

2015 r. 17. Międzynarodowy Festiwal Lalkarski "Golden Sparkle" w Kragujevacu (Serbia) ze spektaklem „Lenka":

- Druga Nagroda za Najlepszy Spektakl Lalkowy,
- Nagroda za Najlepszą Scenografię dla Matravolgyi Akosa,
- Nagroda Aktorska dla Jacka Dojlidko

2017 r. 16. Międzynarodowym Festiwalu Teatrów dla Dzieci w Banja Luce (Bośnia i Hercegowina) ze spektaklem „Palko"

- Nagroda za Najlepszą reżyserię dla Katy Csato,
- Nagroda dla Najlepszego Zespołu (Grażyna Kozłowska, Agnieszka Sobolewska, Iwona Szczęsna, Jacek Dojlidko

2022 r. „Puppet Art Festival" w Mostarze (Bośnia i Hercegowina) ze spektaklem „Palko":

- Nagroda za reżyserię dla Katy Csató,

- Nagroda Specjalna za Dramaturgię dla Katalin Segedi,
- Nagroda aktorska dla Jacka Dojlidko za animację lalki tytułowego bohatera

Dorobek artystyczny Jacka Dojlidki jest znaczny. Udział w wartościowych przedstawieniach Białostockiego Teatru Lalek, charakter zagranych ról, nagrody na festiwalach krajowych i międzynarodowych świadczą o twórczym podejściu do realizowanych zadań i świadomym wykorzystaniu środków wyrazu w pracy artystycznej.

Dorobek pedagogiczny

Analizując przebieg pracy pedagogicznej na Wydziale Sztuki Lalkarskiej uważam, że Jacek Dojlidko wykazuje talent pedagogiczny świadczący o jego kompetencjach zawodowych, pracowitości i umiejętnościach warsztatowych. Ważnym sprawdzianem kwalifikacji pedagogicznych Jacka Dojlidki były prezentacje studenckie na krajowych, międzynarodowych festiwalach i przeglądach teatralnych. Studenci Jacka Dojlidki z powodzeniem przedstawiali swoje dokonania w ramach następujących przedmiotów:
„Gra aktora lalką", „Gra aktora przedmiotem", „Teatr ożywionej formy". Osobną dziedziną aktywności artystycznej Jacka Dojlidki jest recenzowanie prac magisterskich, opieka działań twórczych prowadzonych w Kole Naukowym oraz prowadzenie warsztatów teatralnych dla dzieci, młodzieży i dorosłych.

2010 r. - Warsztaty teatralne dla młodzieży „Lato w Teatrze - Lustro" organizowane przez „Stowarzyszenie Teatr Okno" w partnerstwie z Teatrem Dramatycznym im. A. Węgierki, projekt zainicjowany przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, realizowany przez Instytut Teatralny im. Zbigniewa Raszewskiego w Warszawie.
2017 r. - Warsztaty teatralne dla młodzieży „Klasyczne techniki lalkowe" organizowane przez Bibliotekę - Centrum Informacji i Kultury Gminy Stare Juchy B-CIiK
2018 r. - Warsztaty teatralne dla nauczycieli wychowania przedszkolnego i edukacji wczesnoszkolnej „Teatr cieni - geneza i możliwości ekspresji" organizowane przez Fundację Wychowanie Przez Sztukę w Białymstoku.
2019 r. - Szkolenie dla instruktorów i animatorów kultury z Białorusi; organizator: Konsulat Generalny w Grodnie, Wspólnota Polska Oddział w Białymstoku, Akademia Teatralna Wydział Sztuki Lalkarskiej w Białymstoku; miejsce realizacji; Akademia Teatralna Wydział Sztuki Lalkarskiej w Białymstoku.
2022 r. – Warsztaty teatralne dla młodzieży; „Wakacyjne teatralia" organizowane przez „benART" w Podlaskim Instytucie Kultury w Białymstoku.

Bardzo dobrą opinię w środowisku Jacek Dojlidko zawdzięcza zdolnościom organizacyjnym i umiejętnościom współdziałania realizujących różne przedsięwzięcia artystyczne i naukowe. Potwierdzają to następujące funkcje:

- Ekspert w Radzie do spraw Jakości Kształcenia Akademii Teatralnej im. Aleksandra Zelwerowicza w Warszawie, Wydziału Sztuki Lalkarskiej w Białymstoku 2011-2015
- Ekspert w Radzie do spraw Jakości Kształcenia Akademii Teatralnej im. Aleksandra
- Zelwerowicza w Warszawie, Filii w Białymstoku 2018-2022

Zastępca Przewodniczącego Odwoławczej Komisji Dyscyplinarnej dla Studentów Akademii Teatralnej im. Aleksandra Zelwerowicza w Warszawie 2016-2020

- Członek Rady Naukowej X Międzynarodowego Festiwalu Szkół Lalkarskich LALKANIELALKA

Reasumując, uważam, że Jacek Dojlidko wykazuje dużą aktywność realizując z powodzeniem różne przedsięwzięcia dydaktyczne i naukowe.

Autoreferat

Jacek Dojlidko w ramach przewodu kwalifikacyjnego przedłożył Autoreferat, w którym opisuje wysoko ocenione role w spektaklach „Lenka" i „Palko" w reż. Katy Csato przedstawione w przewodzie habilitacyjnym. Uzasadniając ten wybór, Jacek Dojlidko okazuje się wrażliwym aktorem na problemy związane z samotnością dziecka. Jacek Dojlidko jest przekonany, że ważna jest każda działalność, w tym artystyczna, która pomoże dotrzeć do najbardziej zagubionych i bezradnych dzieci. Najlepszym przykładem takiej postawy są role w spektaklach „Lenka" i „Palko". „Lenka" i „Palko" to dwójka głównych bohaterów, którzy są odrzuceni przez środowisko i próbują być zauważeni i przyjęci do grupy.

Kolejne rozdziały autoreferatu Jacka Dojlidki opisują jego działalność teatralną w Białostockim Teatrze Lalek, działania teatralne w Stowarzyszeniu Okno, prace pedagogiczną w Akademii Teatralnej w Warszawie na Wydziale Sztuki Lalkarskiej w Białymstoku oraz współpracę w podlaskim oddziałem stowarzyszenia „Wspólnota Polska". Autoreferat Jacka Dojlidki jest owocem oryginalnych i interesujących przemyśleń, przedstawionych w precyzyjny i konkretny sposób. Konstrukcja pracy świadczy o bogatej wiedzy autora w dziedzinie, którą opisuje. Jest również dowodem, że rozprawa jest dokładnie przemyślana i kompetentna. Reasumując uważam przedstawiony w przewodzie habilitacyjnym autoreferat za bardzo cenny i pożyteczny.

Konkluzja

Stwierdzam, że role w spektaklach „Lenko" i „Palko" w reżyserii Katy Csato oraz osiągnięcia artystyczne, pedagogiczne i naukowe doktora Jacka Dojlidki w dziedzinie sztuki, w dyscyplinie artystycznej sztuki filmowe i teatralne w pełni spełniają wymagania określone w art. 219 ust. 1 pkt. 2 i 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 742 ze zm.) do nadania stopnia doktora habilitowanego sztuki.

23.07.2023 r.

Jacek Rodowski